

עפ"ת 43823/12/16 - מחמוד חאסקיה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
עפ"ת 43823-12-16 חאסקיה(עציר) נ' מדינת ישראל
לפני כבוד השופטת נאוה בכור
המערער
מחמוד חאסקיה (עציר)
נגד
המשיבה
מדינת ישראל

נוכחים:

ב"כ המערער, עו"ד אייל שמרון
ב"כ המשיבה, עו"ד מירי ביטון הראל
המערער הובא על ידי שב"ס

פסק דין

1. בפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט לתעבורה בפתח תקווה (כב' הש' טל פרי) בפ"ל 8178-03-16 לפיו הורשע המערער בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון (ריבוי עבירות) ונהיגה ללא ביטוח והושתו עליו בין היתר 21 חודשי מאסר בפועל (על רכיב זה בלבד נסוב הערעור).

עם זאת, בדיון מיום 16.2.17 חזר בו המערער מטענותיו לגבי הכרעת הדין והותיר את הערעור על גזר הדין בלבד.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום **14.3.16** נהג המערער ברכב פרטי בטירה מכיוון מזרח לכיוון מערב.

ביום **10.7.12** נפסל המערער בנוכחותו לתקופה של **24** חודשים על פי החלטת בימ"ש השלום לתעבורה בפתח תקווה בתת"ע 1800-11-11.

ביום **10.7.12** נפסל המערער בנוכחות לתקופה של **24** חודשים על פי החלטת בימ"ש השלום לתעבורה בפתח תקווה בתת"ע 330-01-12.

ביום **9.11.11** נפסל המערער בהעדר לתקופה של **20** חודשים וזאת על פי החלטת בימ"ש השלום לתעבורה

בפתח תקווה בתיק 1791-11-11.

ביום **7.4.11** נפסל המערער בהעדר לתקופה של **18** חודשים על פי החלטת בימ"ש השלום לתעבורה בפתח תקווה בתיק 3680-03-11.

ביום **28.10.10** נפסל המערער בהיעדר תקופה של **12** חודשים על פי החלטת בימ"ש השלום לתעבורה בפתח תקווה בתיק 4237-10-10.

ביום **16.9.10** נפסל המערער בהיעדר לתקופה של **שנתיים** על פי החלטת בימ"ש השלום לתעבורה בתיק 850-08-10.

בנסיבות אלה, נהג הנאשם בעוד הפסילות בתוקף, כאשר רישיון הנהיגה שלו פקע ביום 14.10.07 וחלפו למעלה מ-6 חודשים מיום פקיעת תוקפו וללא פוליסת ביטוח תקפה.

הנאשם צירף 3 תיקים נוספים שעניינם נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף שפקע כ-9 שנים וללא ביטוח אשר נעברו בתאריכים: 3.11.2015, 17.8.2015 ו- 10.3.2016: תיקי בית משפט 2382-11-15, 8342-11-15 ו- 4205-04-16 בהתאמה.

3. מטיעוני המערער עולה כי טעה בימ"ש קמא בהשיתו על המערער עונש חמור של 21 חודשי מאסר בפעול החורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת והמחייב את התערבות ערכאת הערעור.

טיעוניו לעונש לא נשקלו כראוי בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירות ובימ"ש קמא טעה בהעדיפו את האינטרס הציבורי על פני אינטרס המערער חרף התסקיר בעניינו.

טעה בימ"ש קמא בהשיתו עליו עונש מאסר הגבוה פי 7 מהתנאי שעמד למערער לרועץ כמע"ת.

טעה בימ"ש קמא בכך שייחס משקל לעניינים שכלל לא בא זכרם בכתב האישום בניגוד לתיקון 113 לחוק העונשין, תשל"ז-1977).

כנגד המערער הוגש כתב אישום ולצדו בקשה למעצרו עד לתום ההליכים.

ביום 2.6.16 צרף ב"כ הקודם של המערער תיקים אגב הודאה בתיק העיקרי נשוא הערעור.

כנגד המערער היה תלוי ועומד מע"ת בן 3 חודשים שלא הוגש כלל לתיק בימ"ש, מתיק 9464-05-11 עליו הוגש ערעור שהתקבל בעפ"ג 50658-12-13 (אך לא על רכיב המע"ת), ולא היה על בימ"ש קמא להתייחס אליו בגזר דינו.

בימ"ש קמא גזר 21 חודשי מאסר בפועל למרות שהרף העליון של מתחם הענישה אותו קבע עמד על 12 חודשי מאסר ועל העבירות המצורפות- 6 חודשים, אליהם הצטרפו 3 חודשי מע"ת בר הפעלה כאמור.

הלכה היא כי ערכאת הערעור לא תתערב בעונש של ערכאה דיונית אלא במקרים חריגים מקום בו מתקיימת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הראויה או כשקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות התערבות (ע"פ 6703/13 ניסים כהן נגד מ"י).

במקרה דנן, מתקיימות שתי החלופות במצטבר, הואיל והעונש חורג בצורה קיצונית ממתחם הענישה, וכן קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות התערבות.

הגם שהמערער הורשע בכתבי האישום שצורפו- לא הוכחה מחשבה פלילית או רשלנות, כי אם אחריות קפידה.

בתיק 5629-03-15 מ"י נגד גסאן קבע כב' הש' סעדון כי אין פסילה הקובעת מתחם ענישה של מאסר ולו גם מאסר מותנה לעבירה של פקיעה בת 15 שנים של רישיון בה הורשע הנאשם שם, ורק בהתחשב בעברו התעבורתי של הנאשם שם ומשך הפקיעה הממושך, נכנס הוא בגדר החלק העליון של המתחם, והשית 9 חודשי פסילה ללא מע"ת.

על כן לא הייתה רשאת ערכאה דיונית להשית עונש מאסר בגין עבירות אלו ועל ערכאת הערעור להתערב.

בפני בימ"ש קמא היה תסקיר חיובי הממליץ על עבודות שירות בעניינו של המערער, הן בשל נסיבות חייו והן בשל סיכויי שיקום טובים, אולם בימ"ש קמא דחה את ההמלצה בשל מדיניות ענישה במקרים דומים.

בנסיבות אלה נטע בימ"ש קמא את הצפייה בדבר אפיק שיקומי בליבו של המערער כשגם עצם הירתמותו להליך השיקומי הינה נסיבה לקולא במסגרת נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות.

לשיקום משקל בכורה בכל הנוגע לענישה בהתאם לדו"ח ועדת דורנר והצעת החוק בדבר הארכת משך עבודות השירות.

בנוסף, יש לאבחן את הפסיקה שהובאה ע"י בימ"ש קמא לפיה בעניין 6492/12 דיראווי נגד מ"י- הומתק עונשו של הנאשם שם באופן משמעותי ודובר על הליך שהתנהל ישירות בבימ"ש המחוזי בעבירות חמורות יותר עת ניגח הנאשם את נייודת המשטרה לצורך הימלטות מהדין.

גם בעניין 3731/11 סמי מסרי נגד מ"י- אין להשליך לעניינו של המערער הואיל ושם דובר על עבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות עם נשק קר, הפרעה לשוטר, וכל זאת לצד נהיגה בזמן פסילה וללא רישיון בד בבד עם נהיגה בשכרות.

בטיעוני המשיבה לעונש לא עלו הדברים אותם פירט בימ"ש קמא בגזר הדין ולא ברור כיצד היה ער לצירופים או למספר העבירות המיוחסות למערער עת אלו כלל לא הוגשו לתיק בימ"ש ולא נטענו ע"י המשיבה.

לא סביר כי מערער שיש לחובתו 3 חודשי מאסר על תנאי, והתסקיר ממליץ על עבודות שירות- ישית עליו בית המשפט מאסר שאורכו פי 7 מהעונש העומד על תנאי, והכל במצטבר.

בנוסף, שגה בימ"ש קמא בהשיתו מאסר בפועל או אפילו מאסר על תנאי, על עבירה שאינה נושאת בחובה מחשבה פלילית או רשלנות על פי הוראות סעיף 22 ג' לחוק העונשין. עבירה כגון דא כפי שקבע גם בימ"ש זה, היא עבירה שהעונש בה נע בין 3-9 חודשי פסילה, ואין בגינה רכיב מאסר.

במקרה דומה, בנהיגה בפסילה פעם רביעית, זה לא מכבר, ב-20.12.16, כב' השופטת זוכוביץ'קי, כולל עבירת הריגה, והפעלת תנאים, בית משפט לא עלה על 12 חודשי מאסר.

בית המשפט זה אישר פס"ד, ב-16-06-18995, של 8 חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלה 7 חודשים בחופף, כעונש הולם בעבירות כגון דא כאשר שם שני מאסרים בני הפעלה הופעלו.

התסקיר חיובי מאוד, מדובר באדם בעל תפיסות עולם נורמטיביות, ללא קווי אישיות עברייניים, השירות סבר כי ההשתתפות והיכולת לקחת אחריות ולהודות בכל העבירות, כמו גם שהייה במעצר בית מלא 7 חודשים היוו גורם מרתיע ומציב גבולות ברור.

שליחתו למאסר תהיה בעלת השפעה רגרסיבית עבורו ועבור משפחתו כמפורט בתסקיר כשהוא עמוד התווך בבית. העונש הראוי היה לשלוח אותו לריצוי עבודות שירות כהמלצת התסקיר.

לאור האמור, מתבקש בימ"ש להתערב בגזר דינו של בימ"ש קמא, להקל בעונשו, ולשלוח את המערער לממונה על עבודות השירות לצורך בחינת התאמתו לעבודות שירות.

4. מטעוני המשיבה עולה מנגד כי גזר דינו של בימ"ש קמא מנומק היטב, הוא פירט את הפגיעה בערכים המוגנים, הפנה למדיניות הענישה וקבע מתחם של עד 20 חודשי מאסר בנהיגה בזמן פסילה ומתחם של מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה.

ביהמ"ש שקל את נסיבותיו האישיות של המערער, ומנגד את העובדה כי מדובר במערער אשר פעם אחר פעם נוהג בזמן פסילה וללא רישיון נהיגה תקף.

המערער לא נרתע אף לאחר שריצה מאסרים בפועל ומאסרים על תנאי רחפו מעל ראשו.

עברו התעבורתי מכביד וכולל 40 הרשעות קודמות, כאשר הוא נוהג משנת 2005. מדובר על ממוצע למעלה

מ-3 עבירות בשנה.

כמו כן ביהמ"ש הפנה לגזר הדין שניתן נגדו ומדבר על שני מקרים של נהיגה בזמן פסילה.

המערער הורשע 4 פעמים בנהיגה בזמן פסילה, כאשר בנוסף לתיק דנן- בת"פ 9464-05-11 כולל שני אירועים של נהיגה בזמן פסילה, ובת"פ 3302-01-12 הכולל אירוע אחד של נהיגה בזמן פסילה.

המערער הינו עבריין תנועה המהווה סכנה של ממש לשלום הציבור, ועל כן בחר בית המשפט באינטרס של הגנת הציבור, ובדין קבע כי זלזול בחוק, ונהיגה פעם אחר פעם בפסילה וללא רישיון נהיגה בתוקף, מצדיקים מיצוי הדין עם המערער.

לאור כל האמור, דין הערעור להידחות.

דין והחלטה

.5

בנסיבות אלה- דין הערעור להידחות מכל וכל.

בחינת גזר דינו של בימ"ש קמא מעלה כי לא נפל בה כל פגם, לא כל שכן כזה המצדיק התערבותה של ערכאת הערעור.

עסקינן במערער רצידיביסט, שנהג בפסילה בשלושה אירועים שונים וזו הפעם הרביעית במהלך למעלה מעשור, בהיותו נעדר רישיון נהיגה ביטוח תקפים ב-26 אירועי נהיגה.

בכל הכבוד הראוי, הפכתי ולא מצאתי טעם בטענות בא כוחו של המערער, חזור וטען, לפיהן שגה בימ"ש קמא משהפעיל את המאסר המותנה בעניינו של המערער, למרות שזה לא הוגש **גופו** לתיק בימ"ש.

ראשית, הורה המחוקק **בסעיף 55(א) לחוק העונשין** לעניין הפעלת מאסר על תנאי בר הפעלה כי "**מי שנידון למאסר על תנאי והורשע בשל עבירה נוספת, יצווה בית המשפט על הפעלת המאסר על תנאי**" - באופן שאינו מתלה הפעלת התנאי בטענות הצדדים.

יתרה מכך, בהתאם **לסעיפים 2 ו-3 תקנות העונשין (מאסר על תנאי), תשמ"ה-1985** הרי שהגם שצו להפעלה המע"ת (או צו להארכתו) יינתנו, עד כמה שהדבר ניתן, במעמד מתן גזר הדין בעבירה הנוספת, הרי שניתן להגיש בקשה למתן צו כאמור אף לאחר מועד גזר הדין.

בענייננו, אין חולק כי למערער מאסר בר הפעלה בן 3 חודשים מתיק קודם בגין נהיגה בזמן פסילה, וחרף קבלת הערעור בעניינו בעפ"ג 50658-12-13, **לא** התערבה ערכאת הערעור ברכיב **זה**. עובדת קיומו של מע"ת בר

הפעלה זה מופיעה אף בתסקיר בעניינו.

על כן בימ"ש קמא פעל כדין בהפעילו את המע"ת, גם כשרשלנות או שגגה מנעו מהמשיבה לטעון להפעלתו במעמד הטיעונים לעונש.

עיון בגזר דינו של בימ"ש קמא מעלה כי קבע את עונשו של המערער בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, תוך קביעה מנומקת ומפורטת של מתחם העונש ההולם בהתאם לנסיבות המקרה הספציפי, נוכח מכלול השיקולים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה.

בחינת מתחם העונש ההולם שקבע בימ"ש קמא הינו רחב במידה רבה, ולפיו הרף העליון שנקבע הינו סביר ומאוזן, והרף התחתון מקל עם המערער במידה ניכרת הואיל ונקבע על מאסר מותנה, למרות שנסיונות ביצוע העבירות בהתאם לסעיף 40ט(א) לחוק העונשין בעניינו הינן חמורות.

העובדה לפיה ביכר המערער לערער על מתחם זה מעידה יותר מכל כי כלל אינו מפנים את חומרת מעשיו ואת השלכותיהן ואינו מבין את המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו ומהתנהלותו העבריינית.

דברים אלה מקבלים חיזוק נוכח עברו התעברתי המכביד מאוד וכולל 40(!) הרשעות בין השנים 2005-2012, ובכלל זה- עבירות נהיגה ללא רישיון למכביד, נהיגה בזמן פסילה, שתי הרשעות במעבר ברמזור אדום, נהיגה ללא חגורת בטיחות למכביד, שימוש במכשיר נייד בזמן נהיגה, אי ציות לתמרור עצור ותמרור פרסה, ועוד.

עיון ברישום התעבורתי מעלה כי למעשה במהלך השנים רוב הזמן נהג המערער ללא רישיון נהיגה תקף.

למערער אף עבר פלילי משנת 2011 בגין עבירות רכוש, בגינו הושת עליו מאסר ממושך.

יש לומר בברור: הן מדיניות הענישה הנוהגת (שחלקה צוטט ע"י בימ"ש קמא) והן מדיניות הענישה הראויה מלמדים כי מקום בו מדובר בהרשעה בנהיגה בזמן פסילה, לא כל שכן בעניינם של נאשמים שכבר הורשעו בעבר בגינה, ושעברם התעבורתי מכביד- יוטלו עונשי מאסר מכבידים.

המערער שבפניי לא נרתע מלשוב ולנהוג ללא רישיון, ובזמן פסילה, אינו נרתע מלעבור על חוקי התעבורה והחוק הפלילי, ואף מאסרים מותנים ומאסרים בפועל לא הרתיעוהו.

די לאמור כי למערער 6 פסילות כמפורט בכתב האישום כדי להעיד כי אינו בבחינת "שור מועד" כי אם שור שחזר ונגח כל אימת שיכול היה לעשות כן.

על כן בדין הפעיל בימ"ש קמא את המע"ת בעניינו של המערער, ובאופן מצטבר, קל וחומר מקום בו מדובר בתקופת תנאי קצרה ומקלה מאוד.

אף בכל הנוגע לקביעת מתחם ענישה בנוגע לעבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף אשר פקע מזה שנים, קבע בימ"ש קמא מתחם סביר והולם נוכח העובדה כי באמתחתו **14 הרשעות של נהיגה ללא רישיון נהיגה שפקע**, ולצד אינספור הרשעות בנהיגה ללא רישיון רכב, באופן שהופך את קביעת המתחם הנ"ל בעניינו של המערער- אף למקלה.

בנסיבות אלה, אף תמוהה היא התרשמותו של שירות המבחן, כמובא בתסקיר, לפיה התרשם כי המערער "**בעל תפיסות עולם נורמטיביות בדרך כלל**" וכי "**לא התרשמנו מאדם בעל קווי אישיות עבריינים מושרשים**", כמו גם העובדה כי השירות סבור כי המערער גילה מודעות והבנה לחומרת מעשיו ולהתנהלותו הלא תקינה.

רישומי התעבורתי והפילילי כמו גם עובדות כתב האישום דנן, מעידים כאלף עדים כי מדובר בעבריין סדרתי, בעל קווי התנהגות עברייניים מובהקים, שהפנמת חומרת מעשיו רחוקה ממנו כרחוק מזרח ממערב.

יש לציין כי חרף האמור, שקל בימ"ש לקולא בעניינו של המערער את דבר הודאתו בתיק זה.

מכאן, אף סבירותה של החלטתו של בימ"ש קמא שלא לאמץ את המלצת התסקיר בדבר ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות ושילובו של המערער בהליך טיפולי בשלב זה, כשהלכה פסוקה וידועה היא כי ממילא ישמש התסקיר במכלול שיקוליו של בימ"ש כאחד השיקולים, אולם אינו מחייבו מקום בו לנגד עיני בימ"ש ניצבים כל האינטרסים ולא רק אינטרס הנאשם אותו מבכר השירות בדרך כלל.

יש לציין כי בחינת נסיבותיו האישיות של המערער, כמובא בתסקיר שהוגש בפני בימ"ש קמא, אינו מעלה כל נסיבות חריגות או יוצאות דופן המצדיקות דחיית האינטרס הציבורי בנסיבות אלה.

6. לאור כל האמור- לא מצאתי מקום להתערב בגזר דינו של בימ"ש קמא ודין הערעור להידחות.

ניתן והודע היום י"א אדר תשע"ז, 09/03/2017 במעמד הנוכחים.

נאוה בכור , שופטת